

† VARSANVIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Cu noi este Dumnezeu!

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea Nașterii Domnului

Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu-Vâlcea - 2016

† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Cu noi este Dumnezeu!

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea Nașterii Domnului

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu-Vâlcea • 2016

† VARSANOFIE,

CU DARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOP AL RÂMNICULUI,
IUBITULUI NOSTRU CLER, CUVIOȘILOR
VIEȚUITORI AI SFINTELOR MĂNĂSTIRI ȘI
TUTUROR DREPTCREDINCIOȘILOR CREȘTINI
DIN ACEASTĂ DE DUMNEZEU PĂZITĂ EPARHIE:
*HAR, MILĂ, PACE ȘI ÎNTRU TOATE BUNĂVOIRE,
IAR DE LA NOI ARHIEREȘTI ȘI PĂRINTEȘTI
BINECUVÂNTĂRI!*

„Iată, Fecioara va avea în pânțece
și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel,
care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu”
(Matei 1, 23; cf. Isaia 7,14)

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Sărbătoarea Nașterii Domnului este, după expresia Sfântului Ioan Gură de Aur, maica tuturor sărbătorilor, pentru că acest praznic este urmat de toate celelalte praznice. Fără înomenirea Fiului lui Dumnezeu, nu am

vorbi de Învierea Mântuitorului, iar fără Înviere, nu s-ar mai fi împlinit scopul înomenirii. Chiar dacă în plan istoric despărțim praznicele unul de altul, ele sunt strâns legate între ele, iar la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie acestea toate se regăsesc ca o singură realitate. După cum ne învață Sfinții Părinți, în Sfânta Liturghie recapitulăm, ca realități trăite, principalele praznice ale Bisericii; astfel, după aceștia, în Sfânta Liturghie mereu trăim Nașterea Domnului, mereu trăim Învierea și, la fel, Cincizecimea.

Centralitatea sărbătorii Nașterii Domnului între celelalte sărbători, rezidă din centralitatea înomenirii Fiului lui Dumnezeu în planul soteriologic: dacă Hristos Domnul nu s-ar fi născut ca om, atunci omul nu ar mai fi putut avea posibilitatea îndumnezeirii ființei sale, lucru arătat în chip lămurit de textul liturgic: „Veniți să ne bucurăm întru Domnul, povestind taina ce este de față. Zidul cel despărțitor acum cade; sabia cea de foc se îndepărtează; heruvimul nu mai păzește pomul vieții; iar eu mă împărtășesc din dulceața din rai, de la care m-am îndepărtat prin neascultare. Chipul cel neschimbat al Tatălui, Pecetea veșniciei Lui, înfățișare de rob primește, ieșind din Maica ce nu știe de nuntă, nesuferind schimbare: că a rămas ce era, Dumnezeu adevărat fiind; și a luat ce nu era, om făcându-Se, din iubire de oameni. Acestuia să-I cântăm: Cel ce Te-ai născut din

Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi” (Stihira I, de la *Doamne, strigat-am ...*, Slujba Vecerniei, luna decembrie, ziua a douăzeci și cincea, *Mineiul pe decembrie*, ediția a VI-a, EIBMBOR, București, 1991, p. 376).

Înomenirea Fiului lui Dumnezeu, a doua Persoană a Sfintei Treimi, Cuvântul sau Logosul, a avut ca scop, pe de o parte, scoaterea omului din păcatul strămoșesc după căderea lui Adam și a Evei, așa cum spune și cântarea bisericească alcătuită de Ioan Monahul: „Pe cel după chip și după asemănare, văzându-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pântecul Fecioarei fără schimbare, ca într-însul să înnoiască pe Adam cel stricat” (Stihiră la Litie, *Mineiul pe decembrie*, p. 383), dar, pe de altă parte, este urmărită îndeosebi îndumnezeirea omului. Sfântul Atanasie cel Mare mărturisește în scrierile sale că Dumnezeu S-a făcut om pentru a-l face pe om dumnezeu. Acelasi lucru este accentuat și în multe cântări din slujba Nașterii Domnului: „Asemenea la chip cu amestecarea cea de jos din țărână făcându-Te, Hristoase, și cu împărtășirea trupului căzut, l-ai împărtășit pe acesta de firea dumnezeiască, om făcându-Te și rămânând Dumnezeu” (Cântarea a III-a din Canonul Utreniei, *Mineiul pe decembrie*, p. 387).

Trupul pe care l-a luat Fiul lui Dumnezeu din

Fecioară, făcându-Se om adevărat, este semnul văzut al iubirii nețărmurite a lui Dumnezeu față de oameni: „Din înălțimea cerului, Împăratul vine la noi, din curata Fecioară, Dumnezeu fiind, dar în vremea din urmă Cuvânt întrupat, ca să cheme la Sine din stricăciune pe omul zidit întâi” (Cântarea a III-a din Canonul Utreniei, *Mineiul pe decembrie*, p. 387). Părintele Dumitru Stăniloae explică acest adevăr mărturisit de întreaga teologie patristică, spunând: „Trupul pe care Și-l ia Cuvântul dumnezeiesc din Fecioară, când Se face om, este semnul și mijlocul extremei Lui coborâri iubitoare la om. Dar El nu poate lua un astfel de trup decât dintr-un trup care s-a făcut și el semn și mijloc al iubirii extreme față de Dumnezeu. Căci nu se poate să nu se vadă legătura trupului asumat de El cu trupul Maicii Lui. Cuvântul a voit să facă din trupul Lui un mijloc al manifestării iubirii Lui extreme ca om față de Dumnezeu și al iubirii Sale extreme ca Dumnezeu față de oameni. Dar trupul acesta s-a format din sângele trupului străbătut de simțirile Maicii Sale și a rămas într-o legătură cu el [...]. Culmea iubirii Lui față de oameni s-a întâlnit în Maica Lui cu culmea iubirii omenești față de El. Maica Lui a fost și pregătită, dar a și contribuit la plinirea vremii în întâlnirea Fiului lui Dumnezeu cu umanitatea în umanitatea Lui luată din ea și, prin aceasta, în suprema iubire dintre El și ea” (Pr.

Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. II, Ed. Cristal, București, 1995, pp. 83-84). Maica Domnului s-a făcut pe sine purtătoare a iubirii milostive a lui Dumnezeu față de oameni: „De Dumnezeu Născătoare Fecioară, care ai născut pe Mântuitorul, șters-ai blestemul cel dintâi al Evei; că Maică te-ai făcut bunăvoinței Tatălui, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Taina nu suferă cercetare; numai cu credință toți să o slăvim, grăind cu tine și zicând: Netâlcuitule Doamne, slavă Ție!” (Stihiră la Laude, *Mineiul pe decembrie*, p. 394).

Dreptslăvitori creștini,

Iubirea lui Dumnezeu față de oameni, dovedită și prin înomenirea Sa, ne arată că iubirea adevărată înseamnă jertfă, dăruire, sărăcire a ta în fața aproapelui și asumarea durerii celuilalt în fața durerii tale, deșertare de tine, ca să-l primești pe celălalt, iar primindu-l pe aproapele, pe Hristos Îl primești, după cum El Însuși ne asigură: „Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut (Matei 25, 40)”. Patericul vine și întărește cuvântul scripturistic printr-o apoftegmă, care relatează că „A intrat odată Avva Agaton în cetate ca să vândă niște lucruri și a aflat pe cineva plin de lepră lângă drum. Atunci leprosul i-a zis: Unde mergi? Iar Avva Agaton i-a zis: În cetate ca să

vând niște lucruri. A zis lui: Arată dragoste și du-mă și pe mine acolo. Și, purtându-l în spate, l-a dus în cetate. Și acela i-a zis: Unde vinzi lucrurile, acolo să mă așezi pe mine. Și a făcut așa. Și când vindea un lucru, leprosul îi zicea: Cu cât l-ai vândut? Și el zicea: Cu atât. Și îi zicea: Cumpără-mi dulciuri. Și îi cumpăra. Și iarăși vindea un lucru și zicea: Pe acesta cu cât l-ai vândut? Și zicea: Cu atât. Și acela zicea: Cumpără-mi cutare. Și îi cumpăra. După ce a vândut toate lucrurile și voia să plece, leprosul i-a zis: Pleci? Și i-a răspuns: Da. Iar el a zis: Arată iarăși dragoste și du-mă acolo unde m-ai găsit. Și, purtându-l în spate, l-a dus la locul lui. Iar acela i-a zis: Binecuvântat să fii de Domnul, Agaton, în cer și pe pământ. Și ridicându-și ochii, nu a mai văzut pe nimeni. Căci era înger al Domnului care venise să-l pună la încercare” (*Patericul Mare*, Editura Bizantină, București, 2015, pp. 798-799). Aceeași scriere patristică amintește că „Părintele nostru Avva Antonie a zis: Niciodată nu am socotit să pun interesul meu înaintea folosului fratelui meu” (*Patericul Mare*, p. 802). Prin iubirea revărsată asupra aproapelui, omul urcă către Dumnezeu, imitându-L pe Dumnezeu Care S-a făcut om pentru a putea fi urmat. Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos într-o peșteră sărăcicioasă, ne face să ne îmbogățim, doar alungând de la noi egoismul și nepăsarea față de aproapele nostru. Omul

nu poate ajunge la iubirea de Dumnezeu dacă nu își iubește aproapele.

Iubiți frați întru Hristos Domnul,

Efortul nostru ascetic din toată perioada Postului Crăciunului are ca scop pregătirea noastră ca persoane pentru a-L primi, cu adevărat, în viața noastră pe Hristos Domnul. Hristos Cel născut în peștera Betleemului, acum mai bine de două mii de ani, trebuie să Se nască și în peștera inimilor noastre, trebuie să ia chip în noi, ca și noi să devenim asemenea Lui. Pentru aceasta trebuie să ascultăm cuvintele Sale: „Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13, 34-35); „Toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor” (Matei 7, 12).

Lumea are nevoie tot mai mult de iubirea noastră. Avem nevoie să ne împărtășim tot mai mult iubirea unuia față de celălalt și să ne susținem unii pe alții întru iubire. În acest sens, ne întărește spre făptuirea întru iubire, aceeași carte citată, Patericul: „Urcând odată Avva Ioan Colovos de la Schit, împreună cu alți frați, călăuza lor s-a rătăcit, căci era noapte. Și au zis frații Avvei Ioan: Ce vom face, părinte, că

fratele a rătăcit calea? Să nu cumva să murim rătăciți! A zis lor Bătrânul: Dacă îi spunem, se întristează și se rușinează. Iată, mă voi face eu însumi bolnav și voi zice că nu pot să mai merg înainte, ci voi rămâne aici până dimineață. Și a făcut așa. Iar ceilalți au zis: Nici noi nu mai mergem, ci stăm cu tine. Și au stat până dimineață și pe fratele nu l-au smintit” (Patericul Mare, p. 800). Iată ce înseamnă dragoste, iată ce înseamnă să-ți pui sufletul pentru aproapele tău!

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Lumea în care trăim arată faptul că tot mai mulți oameni preferă să trăiască în singurătate. Nu ne mai interesăm de aproapele nostru, nu ne mai pasă de cel de lângă noi. Întrajutorarea este tot mai puțin întâlnită, făcând loc egoismului exacerbat. Ne vedem doar pe noi cu nevoile noastre, uitând de responsabilitatea noastră ca ființe personale, create după chipul lui Dumnezeu.

Trebuie să încercăm fiecare, cu posibilitățile noastre, să arătăm aproapelui că Hristos Domnul este cu noi și în fiecare dintre noi. Să ne arătăm uniți întru credință: „Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis” (Ioan 17, 21).

Peștera în care S-a născut Hristos Domnul este

întruchiparea Bisericii, după expresia Sfântului Vasile cel Mare. Acest dascăl al Bisericii arată că sălașul unde a născut Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a primit chipul Bisericii. Biserica este trupul Dumnezeului Om, născut din pântecul Fecioarei. Să rămânem în Biserică neclintiți, păstrând învățătura curată a Sfinților Părinți, neabătându-ne prin schisme și speculații teologice de la învățătura acesteia, așa cum spune și cântarea de la Slava Laudelor acestei sărbători: „Și noi aducem Ție, Dumnezeului și Mântuitorului sufletelor noastre, în loc de dar de bani, bogăția teologisirii celei dreptcredincioase” (Slava de la Laude, *Mineiul pe decembrie*, p. 395).

Nașterea Domnului este sărbătoarea care ne convinge, iară și iară, că nu suntem singuri, că nu suntem ca vântul care nici nu vine bine că și dispare, nu suntem ca iarba câmpului care repede uscându-se nu mai este, nu suntem ca zăpada care îndată se topește, nu suntem ca fumul care se risipește, suntem cu Dumnezeu și cu Sfinții Lui. Omul nu e singur, ci veșnic va fi cu Dumnezeu!

Anul 2017, declarat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca *Anul omagial al iconarilor și pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română*, va fi un an în care vom reliefa importanța jertfei

pentru credință dată de luptătorii anticomuniști pentru păstrarea Bisericii într-un adevăr, dar și aceea a misiunii iconarilor bisericești, care propovăduiesc în imagini, cu timp și fără timp, Cuvântul lui Dumnezeu.

Fie ca sărbătoarea Nașterii Domnului, a Noului An și a Botezului Domnului să vă aducă multă pace, sănătate, bucurie și întărire spre împlinirea a toată fapta cea bună într-o iubire desăvârșită!

La mulți ani într-o mântuire!

Un An Nou binecuvântat!

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor și către Hristos Domnul, Cel Născut în ieslea Betleemului, rugător,

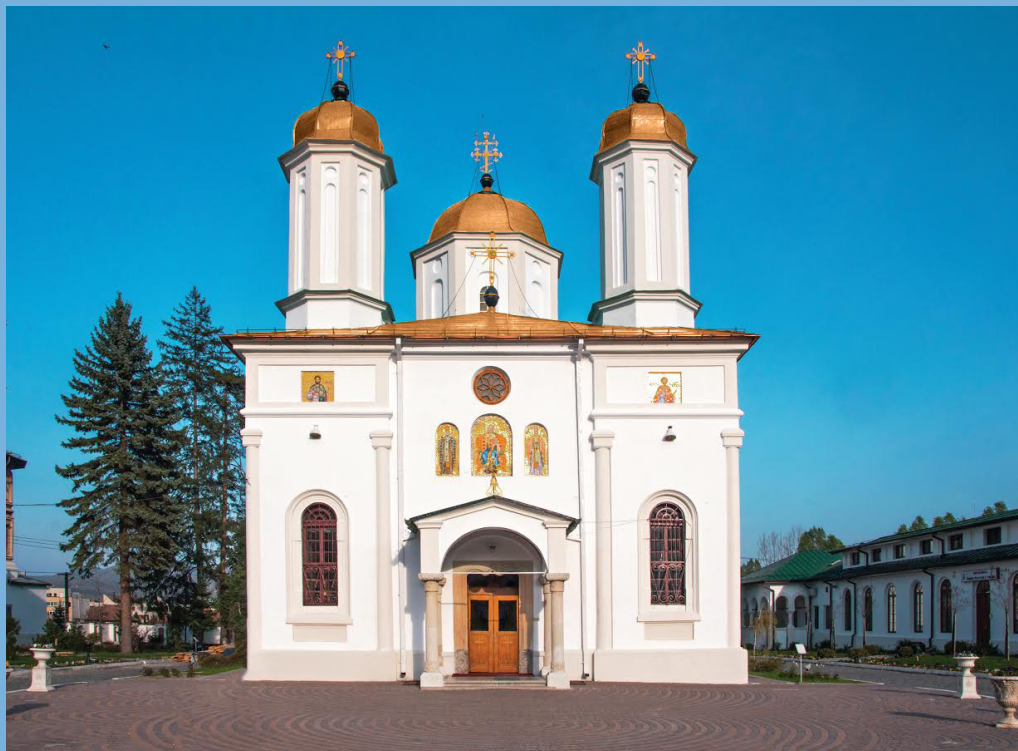
† VARSANUFIE
Arhiepiscopul Râmnicului

Data în Reședința Arhiepiscopală din Râmnicu-Vâlcea,
la Praznicul Nașterii Domnului, din Anul mântuirii 2016.

© Editura ***Praxis*** a Arhiepiscopiei Râmnicului
Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu-Vâlcea

editurapraxis@gmail.com

ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI

Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu Vâlcea, cod 240178
O.P. 4, C.P. 419, Județul Vâlcea, România
Telefon: +40.250.738821
Fax: +40.250.734952
www.arhiepiscopiaramnicului.ro